

§ 161

KS 120/19

Yttrande över betänkandet Privat initiativrätt – Planintressentens medverkan vid detaljplaneläggning (SOU 2019:9)

Beslut

Yttrandet antas och översänds till regeringskansliet.

Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Ärendet

Regeringen beslutade den 19 januari 2017 att tillsätta en särskild utredare med uppdrag att utreda och lämna förslag på hur översiktsplaneringen kan utvecklas för att underlätta efterföljande planering m.m. Ett av fem uppdrag har varit att utreda behovet av och förutsättningarna för att införa en privat initiativrätt till detaljplaneläggning, vilket behandlas i denna remiss. Privat initiativrätt åsyftas i denna remiss någon form av privat planläggning eller förtydligande och utökade möjligheter för en planintressent att medverka i den kommunala detaljplaneläggningen. Utredarna inleder med att det inte finns någon efterfrågan på reformer i lagstiftningen som möjliggör ökade inslag av privat planering, men att det finns önskemål från byggherresidan att enskilda planintressenter ska kunna genomföra vissa beredningsåtgärder som inte innebär myndighetsutövning. Nyttan ska enligt remissförslaget vara att förkorta processen att ta fram en detaljplan och att tiden till byggstart därmed också förkortas. Dessutom skulle kommunala planeringsresurser i viss utsträckning kunna utnyttjas bättre.

Utgångspunkten i remissen är att kommunen ska behålla det övergripande ansvaret för planprocessen. Uppgifter i detaljplaneprocessen som innebär myndighetsutövning ska inte överlämnas till en enskild planintressent. Utgångspunkten är också att den formella rätten att inleda ett planbeskedärende också i huvudsak fungerar ändamålsenligt utifrån syftet med det kommunala planmonopolet. Därmed ges inget förslag som innebär att initiativrätten utökas i denna fråga. Förslagen i remissen innebär ett förtydligande och en viss utveckling av en planintressents medverkan i detaljplaneläggningen. Målet är att planprocessen ska bli mer förutsägbar, tydlig och transparent. Bedömningen i remisshandlingen är att skedet kring beslut om planbesked skulle kunna användas mer effektivt än idag. Förslaget är att införa en bestämmelse i plan- och bygglagen (PBL) att kommunen, om det begärts av

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum
2019-06-05

planintressenten, i planbeskedet ska redovisa en bedömning av vilka planeringsunderlag som kan behövas för detaljpanelägningen. Då kan planintressenten använda tiden fram till att detaljplanearbetet påbörjas till att ta fram det underlag som kommer att behövas. En sådan bestämmelse kan enligt remisshandlingen bidra till att det går snabbare att ta fram ett förslag till detaljplan och till att kommunens planeringsresurser kan utnyttjas bättre.

Om en planintressent beviljas positivt planbesked föreslås också att kommunen i beskedet ska kunna ge intressenten tillåtelse att inhämta yttrande från länsstyrelsen. I många detaljplaneärenden behövs omfattande kompletteringar av planeringsunderlag till följd av synpunkter som inkommer under samrådet, vilket kan leda till långa ledtider mellan samråd och granskning. Ett yttrande från länsstyrelsen i tidigt skede skulle kunna minska behovet av kompletteringar senare i processen. Möjligheten att inhämta yttrande från länsstyrelsen förutsätter enligt remissen att den planläggning som planbeskedet avser är förenligt med översiktsplanen och länsstyrelsens granskningsyttrande och att det kan antas främja den planläggning som planbeskedet avser. Även denna bestämmelse kan enligt remissförslaget bidra till att det går snabbare att ta fram en detaljplan och till att kommunala planeringsresurser kan nyttjas bättre. Länsstyrelsen ska yttra sig över vilket planeringsunderlag som behövs för att kunna ta ställning till hur den planläggning som planbeskedet avser förhåller sig till de s.k. ingripandegrunderna.

Remissförslaget omfattar också vissa mindre förslag till ändrade formuleringar/förtydliganden i PBL:

- Det bör framgå att det för detaljplanearbetet, utöver grundkartor och fastighetsförteckning, även ska finnas det planeringsunderlag som i övrigt behövs.
- Förtydliga att planeringsunderlag får upprättas av annan än kommunen (avser i första hand enskild planintressent, men kan i vissa fall också avse länsstyrelsen eller andra förvaltningsmyndigheter). Det innebär ingen ändring gällande kommunens ansvar att säkerställa att underlaget är korrekt och medger en korrekt avvägning mellan allmänna och enskilda intressen).
- Det ska tydligt framgå i planbeskrivningen om någon enskild tagit fram planeringsunderlag.

Detta ska enligt förslaget bidra till ökad transparens gällande planintressentens medverkan i processen.

Ärendets behandling

Plan- och exploateringsutskottet har behandlat ärendet den 21 maj 2019, § 59.

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL

Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum
2019-06-05

Förslag till beslut

Plan- och exploateringsutskottets förslag till kommunstyrelsen

Stadsbyggnadsförvaltningens remissyttrande 2019-05-15 kortas till att omfatta underrubriken Synpunkter med efterföljande text, och sänds till regeringskansliet.

Beslutsgång

Ordförande frågar om plan- och exploateringsutskottets förslag till beslut kan antas och finner att så sker.

Expedieras till

Plan- och exploateringsutskottet, regeringskansliet